

SUMARI

I. Antecedents de l'estudi

II. Objectius de l'estudi

III. Característiques de l'estudi

IV. Fitxa tècnica

V. Síntesi de resultats:

1. Relacions Nord- Sud, desenvolupament i cooperació al desenvolupament.

- 1.1. Percepció i valoració del desenvolupament, la pobresa i les relacions Nord- Sud.
- 1.2. Percepció i valoració de la globalització, el desenvolupament i la interdependència.
- 1.3. Percepció i valoració general de la cooperació internacional al desenvolupament
- 1.4. Percepció i valoració general de les prioritats de la cooperació internacional al desenvolupament
- 1.5. Percepció i valoració dels principals compromisos internacionals en matèria de cooperació

2. Catalunya i la cooperació al desenvolupament

- 2.1. Coneixement i valoració general dels recursos destinats per la Generalitat a cooperació.
- 2.2. Coneixement i valoració de les prioritats sectorials i geogràfiques de la cooperació al desenvolupament de la Generalitat
- 2.3. Coneixement i valoració de l'acció humanitària que realitza a Generalitat
- 2.4. Coneixement, sensibilització i mobilització de la societat catalana en temàtiques relacionades amb l'educació al desenvolupament

I. ANTECEDENTS

No existeixen estudis d'opinió sobre cooperació al desenvolupament que permetin extreure dades desagregades per al conjunt de la població catalana i que siguin exhaustius pel que fa al contingut.

Recollint les recomanacions internacionals i la demanda del sector, la cooperació catalana es vol dotar d'un instrument que contribueixi a millorar la planificació i el seguiment de les polítiques de cooperació i educació per al desenvolupament.

El Pla Director de Cooperació al Desenvolupament 2007- 2010 recull aquest compromís a l'Objectiu Estratègic d'Educació i Sensibilització, adreçat a millorar l'abast, la qualitat, l'impacte i la coherència de l'educació per al desenvolupament:

Objectiu Específic 1.4, R. 1.4.1: Haver millorat el coneixement sobre el grau d'informació, les percepcions i l'opinió de la ciutadania de Catalunya en relació amb el desenvolupament i la cooperació per al desenvolupament, tot disposant de dades fiables i públiques de manera periòdica.

La realització d'aquest compromís queda recollida als Plans Anuals de Cooperació al Desenvolupament 2008 i 2009.

Fases:

- Signatura del conveni entre l'ACCD i el CEO per l'assessorament tècnic i les tasques de contractació i les tasques de selecció, contractació, seguiment i control del treball de camp
- Disseny del qüestionari
- Contractació empresa homologada
- Realització treball de camp
- Tractament de resultats
- Anàlisi i difusió

II. OBJECTIUS

L'objectiu de l'estudi és disposar de dades sobre el coneixement i l'opinió de la ciutadania catalana al voltant del desenvolupament i de la cooperació per al desenvolupament que permetin:

- Un coneixement més profund i objectiu del punt de partida per orientar l'elaboració de l'estratègia d'educació per al desenvolupament de la Generalitat.
- La identificació d'indicadors que facilitin mesurar l'impacte de les accions d'educació,

sensibilització i incidència que es realitzen envers la ciutadania catalana.

- Obtenir informació contrastable sobre el coneixement i adhesió a les polítiques de cooperació per al desenvolupament de la Generalitat útil per al disseny d'aquets apolítica pública.
- Oferir a la resta d'agents de la cooperació informació sobre la percepció de la ciutadania de la seva actuació en cooperació i la valoració d'aquesta.

III. CARACTERÍSTIQUES

- En ser la primera enquesta d'aquest tipus, es va valorar convenient estendre el qüestionari per incloure el màxim número de preguntes possible, estructurades d'acord a les diferents temàtiques que es volen abordar.
- En el procés es van eliminar preguntes atenent l'extensió màxima possible d'una enquesta presencial i el grau de tecnicisme d'alguns temes.
- Tot i així, a moltes preguntes es constata un grau de coneixement baix malgrat l'interés que sembla generar.
- L'estudi inclou un total de **86 preguntes principals** (153 si incloem les subpreguntes d'aquestes).

IV. FITXA TÈCNICA

Quadre resum:

Nivell de confiança:	95%
Variància:	$p=q=0,5$
Grandària mostra:	1.600 individus
Marge d'error (conjunt de la mostra)	$\pm 2,89\%$

Àmbit: Catalunya

Univers: Població de 18 i més resident a Catalunya

Mètode de recollida de la informació: Enquesta domiciliària

Procediment de mostreig: Estratificat per província i dimensió de municipi, amb selecció de les unitats últimes (individus) aleatòriament per quotes encreuades de sexe i edat

Els estrats corresponen a la grandària de l'hàbitat, que es divideix en 6 categories:

- Menor o igual a 2.000 habitants
- De 2.001 a 10.000
- De 10.001 a 50.000
- De 50.001 a 150.000
- De 150.001 a 1.000.000

- Més d'1 milió

Per al càlcul de les quotes s'utilitzaran les següents categories:

Sexe: home / dona

Edat: de 18 a 34 anys / de 35 a 49 anys / de 50 a 64 anys / de 65 anys o més

El control de quotes ha de reflectir la proporcionalitat d'aquestes variables sobre les dades poblacionals oficials en cada moment temporal de realització de l'enquesta. En aquest sentit, les quotes seran el resultat d'encreuar les variables i obtenir el nombre de cel·les corresponents, on cada cel·la tindrà la seva quota i seran proporcionals a la població de Catalunya entre 18 anys i més.

Afixació: Aproporcional

Grandària de la mostra: 1600 enquestes, amb la següent distribució provincial:

- Barcelona 694
- Girona 308
- Lleida 285
- Tarragona 313

Error mostral: El marge d'error per al conjunt de la mostra és de $\pm 2,89\%$, per a un nivell de confiança del 95% i sota el supòsit de màxima indeterminació ($p=q=50\%$).

Per províncies els marges d'error són:

- Barcelona: $\pm 3,72\%$
- Girona: $\pm 5,58\%$

- Lleida: : $\pm 5,81\%$
- Tarragona: : $\pm 5,54\%$

Ponderació: Els coeficients de ponderació a aplicar en el supòsit que la mostra final sigui igual que la teòrica aquí presentada són:

-
- Tarragona: 0,5331102053
- Barcelona: 1,7081532615
- Girona: 0,5037538581
- Lleida: 0,3246384350

V. SÍNTESI DE RESULTATS

1. RELACIONS NORD- SUD, DESENVOLUPAMENT I COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

1.1. Percepció del desenvolupament, la pobresa i les relacions Nord- Sud

De les següents afirmacions, quina s'ajusta més a la seva visió del que és el desenvolupament?

Pel que fa a la percepció de la societat catalana sobre el que és el desenvolupament, un 63,5% considera que és un procés continu que mai es pot donar per acabat, mentre un 29,5% creu que és una situació a la que una societat arriba quan tothom té les necessitats bàsiques cobertes (opcions tancades).

***Quin dels següents considera vostè que és el principal problema mundial en l'actualitat?
I en segon lloc?***

Els problemes mundials més citats són la pobresa i les desigualtats (67,9%), la crisi econòmica (48,0%) i les guerres i els conflictes armats (35,2%).

A vostè la realitat dels països més empobrits del món li preocupa...

La preocupació pels països empobrits és considerada alta: un 83,1% diu que li preocupa molt o bastant.

Indiqui quin dels següents problemes creu que és la causa principal que hi hagi pobresa a moltes regions del planeta...

Les principals causes per les que es creu que hi ha pobresa a moltes regions del planeta són la corrupció interna (33,5%), seguit del sistema econòmic internacional (19,2%), les desigualtats socials (17,2%) i les guerres i els conflictes (14,4%).

A continuació li llegiré un seguit d'afirmacions sobre la situació de les dones i la lluita contra la pobresa perquè em digui si hi està molt, bastant, poc o gens d'acord.

L'afirmació amb més grau d'acord és que no hi ha desenvolupament sense la participació igualitària de les dones (87,0%). El grau d'acord es sensiblement superior entre les dones (91%) que entre els homes (82,7%).

Ara li llegiré d'altres afirmacions sobre els pobles indígenes i la lluita contra la pobresa perquè m'indiqui també el seu grau d'acord.

El grau d'acord en que la lluita contra la pobresa ha de respectar les formes de vida dels pobles indígenes és molt superior (93,3%) al que s'ha obtingut per l'afirmació "la lluita contra la pobresa pot suposar acabar amb algunes formes de vida" (64,2%).

De les següents opcions que li proposo, quina creu que seria més efectiva per reduir la pobresa i les desigualtats al món?

Les persones entrevistades opinen que les opcions més efectives per reduir la pobresa i les desigualtats al món són “Augmentar l’ajut al desenvolupament” (30,0%), “Facilitar que puguin vendre més i millor els seus productes” (20,4%) i “Augmentar la inversió d’empreses als països empobrits” (17,7%).

1.2 Percepció i valoració de la globalització, el desenvolupament i la interdependència

Ha sentit a parlar vostè de la globalització?

Gairebé 3 de cada 4 persones entrevistades (72,6%) ha sentit parlar de la globalització. D'aquests, 2 de cada 3 (66%) creuen que en general aquesta augmenta les desigualtats entre els països desenvolupats i els empobrits enfront un 12,8% que pensa que les redueix.

Fins a quin punt creu que el que passi en un altre país del món li pot afectar a vostè personalment?

El 65,8% de la població opina que el que passi en un altre país del món li pot afectar personalment molt o bastant.

Fins a quin punt creu que la pobresa i les desigualtats en altres països li poden afectar a vostè personalment? Resultats expressats en percentatges.

Un 63,4% de la població enquestada opina que la pobresa i les desigualtats en altres països li poden afectar de forma personal molt o bastant.

Entre els que opinen que li afecta molt o bastant i en base a un llistat tancat de 7 opcions, la principal forma en que creuen que els afecta és que arriben més persones d'aquells països (41,6%), seguida que li afecta en el comerç i l'economia (27,1%) i que afavoreix els conflictes i el terrorisme (19,7%).

La majoria de persones que emigren del seu país ho fan...

Dos tercers parts de la població (67, 2) opina que la majoria de persones que emigren del seu país ho fan fugint de la pobresa, la violència i la manca de Drets Humans dels seus països, i l'altra tercera part (30,1%) pensa que ho fan per accedir a noves oportunitats i desenvolupar les seves capacitats. (2 opcions tancades)

Els moviments migratoris de països empobrits a països desenvolupats beneficien més...

La opinió del lloc a on més beneficien els moviments migratoris està força repartit: un 35,8% opina que beneficia més als països d'origen, un 30,1% als dos per igual i un 26,0% que beneficia més als països d'acollida (3 opcions tancades).

Creu que l'arribada de persones de països empobrits millora el coneixement que tenim dels seus països d'origen?

Aproximadament, la meitat de la població (53,7%) creu que l'arribada de persones de països empobrits millora el coneixement que tenim dels països d'origen, enfront un 39,9 que pensa que no.

La cooperació al desenvolupament amb els països d'origen dels immigrants...

El 62,9% de la població opina que la cooperació al desenvolupament amb els països d'origen dels immigrants pot reduir el número de persones que migra al nostre país. Un 17,1% pensa que la pot augmentar i un 12,6% que no ha d'afectar el flux de persones que arriben.

1.3. Percepció i valoració general de la cooperació internacional al desenvolupament

Ha sentit a parlar alguna vegada de l'ajut o la cooperació al desenvolupament?

El 54,2% de la població declara haver sentit parlar alguna vegada de l'ajut o la cooperació al desenvolupament.

Com d'important és per a vostè que els països desenvolupats destinin recursos al desenvolupament del països empobrits. Resultats expressats en percentatges.

Aproximadament 8 de cada 10 entrevistats declara que per a ell és molt o bastant important que els països desenvolupats destinin recursos al desenvolupament dels països empobrits.

Perquè creu vostè que els països desenvolupats destinen recursos a la cooperació amb els països empobrits?

Sobre un llistat tancat amb 8 opcions, els motius més destacats pel que es creu que els països desenvolupats destinen recursos a la cooperació amb els països empobrits són per combatre la pobresa i la fam (32,2%) i per interessos econòmics i comercials dels països desenvolupats (31,6%).

En quina mesura pensa que la cooperació al desenvolupament ajuda a assolir aquests objectius i a millorar realment la vida de la gent?

La opinió de la població es divideix entre els que pensen que la cooperació al desenvolupament ajuda molt o bastant a assolir els objectius i millorar realment la vida de la gent (43,6%) i els que opinen que ajuda poc o gens (46,3%).

De les següents opcions que li donaré, quina creu que explica millor per què la cooperació no és més eficaç en la resolució dels problemes? Només respon que considera que ajuda "bastant", "poc" o "gens". Resultats expressats en percentatge.

Entre els que opinen que la cooperació al desenvolupament ajuda bastant, poc o gens (o sigui, que no ajuda molt), l'explicació més citada de perquè la cooperació no és més eficaç és "perquè no arriba als que realment ho necessiten" (72,4%).

Quina de les següents mesures creu que contribuiria més a que la cooperació tingués més impacte? Només respon que considera que ajuda "bastant", "poc" o "gens". Resultats expressats en percentatge.

Per a que la cooperació tingués més impacte, la solució més anomenada és controlar més l'ús dels recursos (58,4%).

Està vostè d'acord en posar condicions als governs dels països empobrits perquè puguin rebre l'ajut?

La majoria de la població (85,8%) està d'acord en posar condicions als governs dels països empobrits perquè puguin rebre l'ajut.

1.4. Valoració general de prioritats de la cooperació internacional al desenvolupament

A quina regió del món creu que hauria de dirigir-se la cooperació dels països desenvolupats? I en segon lloc?

Els principals països als que es creu que caldria dirigir la cooperació dels països desenvolupats són: Àfrica Subsahariana (76,7%), Nord d'Àfrica i Pròxim Orient (58,9%) i Amèrica Llatina (31,5%).

A quin sector creu que s'hauria de dirigir la cooperació en primer lloc? I en segon lloc?

Els sectors més citats als que s'hauria de dirigir la cooperació són la reducció de la fam (65,5%), millorar la salut i l'educació (54,7%) i creació d'empreses i llocs de treball (40,9%).

1.5. Valoració dels principals compromisos internacionals en matèria de cooperació

Coneix vostè o ha sentit a parlar dels Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de Nacions Unides?

Els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de Nacions Unides només són coneguts per un 10,8% de la població i n'ha sentit a parlar un 13,3%.

Creu vostè que és útil establir aquests objectius?

Entre la població que coneix els Objectius de Desenvolupament del Mil·lenni de Nacions Unides, un 90,4% creu que és útil establir aquests objectius

Creu vostè que s'assoliran aquests objectius?

En el mateix grup de població, quan es pregunta si creuen que s'assoliran aquest objectius es divideixen les opinions entre un 44,7% que creu que és molt o bastant probable i un 52,0% que pensa que és poc o gens probable

Coneix vostè o ha sentit a parlar del compromís dels països desenvolupats per destinar un 0,7% a la cooperació al desenvolupament?

Gairebé la meitat de la població coneix el compromís dels països desenvolupats per destinar un 0,7% a la cooperació al desenvolupament.

Està d'acord que els països enriquits compleixin amb aquest compromís?

Només respon qui coneix el compromís dels països desenvolupats per destinar un 0,7% a la cooperació al desenvolupament.

Entre els coneixedors d'aquest compromís, gairebé la totalitat està d'acord en que els països enriquits el compleixin.

Dels següents organismes o institucions, quin creu que hauria de tenir més responsabilitat en la cooperació al desenvolupament?

L'organisme al que se li atorga una major responsabilitat en la cooperació al desenvolupament són els governs dels països desenvolupats (46,3%) seguit dels organismes internacionals com Nacions Unides (26,3%).

2. CATALUNYA I LA COOPERACIÓ AL DESENVOLUPAMENT

2.1. Valoració general dels recursos destinats per la Generalitat a cooperació

Sap vostè si la Generalitat destina una part del seu pressupost a la cooperació al desenvolupament amb els països empobrits?

El 30,5% de la població enquestada sap que la Generalitat destina una part del seu pressupost a la cooperació al desenvolupament amb els països empobrits. Entre els coneixedors d'aquesta política, la valoració mitjana que atorguen és d'un 6,05 en una escala de 0 a 10 (P.27.a)

Està vostè d'acord amb que la Generalitat dediqui una part dels seus recursos a la cooperació amb els països empobrits?

Més del 85% dels entrevistats estan d'acord amb que la Generalitat dediqui part dels seus recursos a la cooperació dels països empobrits.

I en una situació de restricció pressupostària com l'actual, continua estant-hi d'acord?

Del grup de població que està d'acord amb que la Generalitat dediqui part dels seus recursos a la cooperació dels països empobrits, el 68,1% hi continuaria estant en una situació de restricció pressupostària com l'actual.

D'acord amb la informació que vostè disposa, creu que la despesa de la Generalitat en cooperació al desenvolupament els darrers anys...

Entre les tres opcions que es donen, un 66% de població enquestada no sap quina ha estat l'evolució de la despesa, un 17,3 creu que s'ha mantingut igual i un 11,3% pensa que ha augmentat.

Estaria vostè d'acord en augmentar els recursos destinats a l'ajut al desenvolupament per part de la Generalitat?

El grau d'acord en augmentar els recursos destinats a l'ajut al desenvolupament per part de la Generalitat és aproximadament de la meitat de la població.

I en una situació de restricció pressupostària hi continuaria estant d'acord?

Només respon qui està d'acord en augmentar els recursos.

En base als que estan d'acord en que la Generalitat augmenti els recursos destinats a l'ajut al desenvolupament, aproximadament el 80% ho seguiria estant en una situació de restricció pressupostària.

2.2. Valoració de prioritats sectorials i geogràfiques

De les zones geogràfiques que li diré a continuació, quina creu que és la que rep més recursos de la cooperació de la Generalitat?(Amèrica Llatina/ Nord d'Àfrica i Pròxim Orient/Àfrica Subsahariana/ Europa de l'Est/ Àsia)

Un 45,3% de la població enquestada escull l'opció "no sap". Les zones que es creu que reben més recursos de la cooperació de la Generalitat es: Àfrica Subsahariana (20,2%), Nord d'Àfrica i Pròxim Orient (16,2%) i Amèrica Llatina (15,3%).

I quina creu que hauria de rebre més recursos de la cooperació de la Generalitat? I en segon lloc?

La població enquestada considera que les regions que haurien de rebre més recursos de la cooperació de la Generalitat serien: Àfrica Subsahariana (77,6%), Nord d'Àfrica i Pròxim Orient (60,4%) i Amèrica Llatina (30,5%).

Tenint en compte la limitació de recursos, quin criteri creu que hauria de ser més important per decidir amb quins països cooperar?

Del llistat tancat de 5 opcions, el criteri que es considera, amb diferència, el més important per decidir amb quins països cooperar és el criteri de "els més pobres" (79,3%).

Dels temes que li indicaré a continuació, a quin pensa que la cooperació de la Generalitat hauria de destinar més recursos? I en segon lloc? Resultats expressats en percentatge

La població enquestada considera que els temes als que la cooperació de la Generalitat hauria de destinar més recursos són l'accés a la salut (61,2%), l'accés a l'educació (45,5%) i el suport als productors i creació de llocs de treball (41,7%).

Segons vostè quina de les següents formes de cooperar hauria de prioritzar la Generalitat?

De les formes de cooperar proposades la població enquestada cita amb un percentatge més alt la iniciativa directa de la Generalitat (37,3%). Tot i així no es troba massa lluny "a través d'organismes multilaterals com les Nacions Unides" (28,3%) i amb altres agents com les ONG's o les universitats. (20,0%). Un 13,9% dels enquestats contesta que no ho sap.

2.3. Coneixement i valoració de l'acció humanitària que realitza a Generalitat

Vostè està d'acord que la Generalitat destini diners propis a donar resposta a crisis humanitàries i emergències en altres països?

El 85,2% de la població està d'acord que la Generalitat destini diners propis a donar resposta a crisis humanitàries i emergències en altres països

Tenint en compte la limitació de recursos, quin criteri creu que hauria de ser el més important per decidir on destinar l'ajut humanitari?

Entre els que estan d'acord que la Generalitat destini els seus propis diners per donar resposta a crisis humanitàries i emergències en altres països, per decidir on destinar l'ajut humanitari el criteri més important és destinar-ho a les crisis amb més població afectada (54,0%) seguit de repartir els recursos disponibles abastant el major número de crisis disponibles (22,7%).

Com creu que hauria de fer arribar la Generalitat aquest ajut humanitari?

També entre els que estan d'acord que la Generalitat destini els seus propis diners per donar resposta a crisis humanitàries i emergències en altres països, la opinió de com creuen que hauria de fer arribar la Generalitat aquest ajut humanitari és actuant directament amb les autoritats locals (31,2%) i mitjançant organismes multilaterals com les Nacions Unides (28,8%). En tercer lloc es trobaria "mitjançant les ONGs especialitzades" (19,6%) i, finalment, "mitjançant el Govern espanyol" (12,8)

2.4. Grau de coneixement, i mobilització en educació al desenvolupament

Coneix o ha sentit a parlar alguna vegada del comerç just?

Un 44,4% dels enquestats saben què és el comerç just i un 17,0% n'ha sentit a parlar.

Ha comprat o consumit alguna vegada productes de comerç just?

En base als que coneixen el comerç just un 64,3% ha comprat o consumit alguna vegada algun d'aquests productes.

Creu que la Generalitat ha de destinar diners a promoure el comerç just?

Coneix o ha sentit a parlar alguna vegada del problema del deute extern dels països empobrits?

El problema del deute extern dels països empobrits és conegut pel 65,7% de la població catalana, i un 17,4% diu que no sap ben bé què és però que n'ha sentit parlar.

Dels que declaren conèixer el problema del deute extern dels països empobrits, el 57,3% creu que la condonació del deute contribuiria a reduir la pobresa i les desigualtats al món (P. 48.1) i un 55,2% opina que la Generalitat ha de dedicar recursos i esforços a aconseguir aquesta condonació (P. 48.2)

En la seva opinió, la societat catalana està prou conscienciada sobre tots aquests temes (pobresa, comerç just, desigualtats, relacions nord- sud...)?

L'opinió sobre si la societat catalana està conscienciada en temes de pobresa, comerç just, desigualtats, etc. es divideix en un 42,7% que opina que sí i un 42,8% que no ho està. El 46,9% dels entrevistats opina que la societat catalana està més sensibilitzada amb els temes de pobresa, comerç just, desigualtats, etc. en relació amb fa 15 anys (P. 50)

Parlant de vostè mateix/a, com d'informat es considera de la realitat dels països empobrits?

Pel que fa a la informació individual de cada entrevistat, sobre la realitat dels països empobrits, aproximadament el 50% es considera informat (molt o bastant) i l'altre 50% no

(poc o gens informat).

Vostè com a ciutadà/na, creu que pot fer alguna cosa per reduir la pobresa i les desigualtats al món?

El 42,4% dels ciutadans pensa que sí que pot fer alguna cosa per reduir la pobresa i les desigualtats al món i un 51,5% pensa que no pot fer res

Quina d'aquestes opcions individuals creu que pot ser més eficaç per generar desenvolupament als països empobrits?

L'opció més escollida com la més eficaç per generar desenvolupament als països empobrits és "Consumir responsablement" (40,6%), "Donar diners regularment a la cooperació" i "Participar en mobilitzacions socials" obtenen un 26,7% i un 10,1% de citació respectivament.